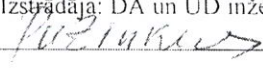
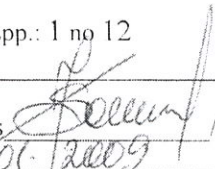
	Darba aizsardzības instrukcija	DINS.102.R2
		Lpp.: 1 no 12
Izstrādāja: DA un UD inženieris /V.Puzinkevičs/	Apstiprinu: Tehniskais direktors /J.Sarkans/ Datums: 21.01.2009	

INSTRUKCIJA PAR UGUNSDROŠĪBU SIA "DAUGAVPILS ŪDENS"

Informatīvās saites

ATSAUCES UZ CITIEM DOKUMENTIEM
1. Ugunsdrošības noteikumi (MK not. Nr.82, 17.02.2004) Grozījumi: MK 05.02.2008. not. Nr.60 MK 10.06.2008. not. Nr.422

Šī instrukcija ir izstrādāta, pamatojoties uz Rīkojumu Nr.67 no 15. aprīļa 2005. gada "Par standarta kvalitātes pārvaldības sistēmas ISO 9001:2000 izstrādāšanu un ieviešanu".

Izmaiņas

Nr.	Izmaiņu būtība
1.	Sakarā ar grozījumiem MK 05.02.2008. not. Nr.60, MK10.06.2008.not.Nr.422

Amatpersonas, ar kurām nepieciešams saskaņot instrukciju un/vai izmaiņas instrukcijā

Nr.	Vārds, uzvārds	Amats	Datums	Paraksts
1.	Sergejs Grinčuks	Elektroinženieris	2009.20.16.09	

1. Mērķis

Instrukcija nosaka ugunsdrošības prasības, kas fiziskajām un juridiskajām personām jāievēro, lai neatkarīgi no objekta īpašuma formas un atrašanās vietas novērstu un sekmīgi dzēstu ugunsgrēkus, kā arī mazinātu to sekas.

2. Instrukcija

2.1. Vispārējās prasības

- 2.1.1. Par ugunsdrošību objektā (telpās un teritorijā) atbild darbinieks, kura darba pienākumos tas ir ierakstīts, vai kurš nozīmēts ar rīkojumu, bet pārējie darbinieki katrs savā darba vietā.
- 2.1.2. Darbinieku pienākumi ugunsdrošībā ir:
 - 2.1.2.1. apgūt un ievērot noteiktās ugunsdrošības prasības;
 - 2.1.2.2. nepieļaut darbību, kas varētu izraisīt ugunsgrēku;
 - 2.1.2.3. izmantot tikai tās elektroiekārtas, kuras ir lietošanas kārtībā, ievērot to lietošanas noteikumus;
 - 2.1.2.4. uzturēt kārtībā savu darba vietu;
 - 2.1.2.5. mācīt rīkoties ar esošajiem ugunsdzēsības līdzekļiem un inventāru;
 - 2.1.2.6. izceļoties ugunsgrēkam, nekavējoties ziņot par to Valsts ugunsdzēsības dienestam, nosaucot objekta adresi, ugunsgrēka izcelšanās vietu, ziņotāja vārdu, uzvārdu un tālruni

	<p align="center">Darba aizsardzības instrukcija</p>	<p>DINS.102.R2 Lpp.: 2 no 12</p>
<p>Izstrādāja: DA un UD inženieris _____/V.Puzinkevičs/</p>		<p>Apstiprinu: Tehniskais direktors _____/J.Sarkans/ Datums: _____</p>

numuru: 01 vai 112 un ēkas apsardzes dienestam pa tālr.54-07527 (iekš.227) vai dispečeram 54- 07500 (iekš. 235), kā arī pieprasīto papildu informāciju par ugunsgrēku;
2.1.2.7.veikt visus iespējamus pasākumus ugunsgrēka likvidēšanai.

2.2. Teritorijas un telpu uzturēšanas kārtība

- 2.2.1. Ēkai pieguļošai teritorijai jābūt sakārtotai un regulāri jāattīra no dažādiem materiāliem, atkritumiem un gružiem, bet ap ēkām 10 metrus platu joslu attīra no sausās zāles un nenovākto kultūraugu atliekām. Teritorijā nedrīkst kurināt ugunscurus un dedzināt atkritumus.
- 2.2.2. Ceļš un caurbrauktuve teritorijā jāuztur lietošanas kārtībā, laikus jāremontē un ziemā jāattīra no sniega.
- 2.2.3. Evakuācijas ceļus (izejas, gaiteni utt.) aizliegts pieblīvēt ar priekšmetiem, mēbelēm, iekārtām, kā arī izmantot citiem nolūkiem.
- 2.2.4. Pie evakuācijas izeju durvīm 2,2 – 2,5 metru augstumā no grīdas jābūt uzstādītam uzrakstam "IZEJA" (balts uzraksts uz zaļa fona). Gaitēnos, kāpņu telpās un uz durvīm, kuras ved uz evakuācijas ceļiem vai tieši uz āru, jāuzstāda zīmes "IZEJA" attēls – uz atvērtu durvju pusi skrejoša cilvēka siluets (ar bultām norādīts kustības virziens uz izeju).
- 2.2.5. Smēķēt atļauts tikai speciāli apzīmētās un iekārtotās vietās.
- 2.2.6. Ražošanas un noliktavu telpās, kā arī pie to ieejas, jābūt izliktām drošības zīmēm.
- 2.2.7. Objektā, kurā ir ugunsdzēsības ūdensņemšanas vietas, pie iebrauktuves teritorijā vai caurlaides telpā izvieto ugunsdzēsības ūdensņemšanas vietu izvietojuma shēmu.
- 2.2.8. Objekta teritorijā izlijušos īpaši viegli uzliesmojošus, viegli uzliesmojošus vai uzliesmojošus šķidrumus nekavējoties savāc un vietas, kur tie izlijuši, apkaisa ar absorbentu vai smiltīm. Absorbentu vai smiltis pēc tam savāc un glabā speciāli iekārtotā vietā.
- 2.2.9. Telpās **AIZLIEGTS:**
 - 2.2.9.1. uzkopjot izmantot viegli uzliesmojošus un degtspējīgus šķidrumus;
 - 2.2.9.2. atstāt bez uzraudzības elektroiekārtas, ja tehniskajos noteikumos tas nav atļauts;
 - 2.2.9.3. lietot paštaisītus drošinātājus un nekalibrētus ieliktņus;
 - 2.2.9.4. izmantot nestandarta elektroierīces;
 - 2.2.9.5. izmantot vadus un kabeļus ar bojātu izolāciju;
 - 2.2.9.6. izmantot bojātas elektroiekārtas;
 - 2.2.9.7. novietot degtspējīgus materiālus tuvāk par 0,5 metriem no gaismekļiem;
 - 2.2.9.8. veikt izmaiņas telpu plānojumā un funkcionālajā izmantojumā, kas neatbilst ugunsdrošības prasībām;
 - 2.2.9.9. veikt darbus ar atklātu uguni bez "Norīkojuma veikt darbus ar uguni";
 - 2.2.7.10. izmantot tehniskos stāvus ražošanai, materiālu un priekšmetu uzglabāšanai;
 - 2.2.7.11. atkausēt dažādu sistēmu cauruļvadus ar atklātu uguni;
 - 2.2.7.12. uzglabāt pagraba telpās balonus ar gāzi, viegli uzliesmojošus un degtspējīgus šķidrumus un materiālus;
 - 2.2.7.13. izmantot apgaismes ierīces ar atklātu uguni, neievērojot to ekspluatācijas noteikumus.

	<p align="center">Darba aizsardzības instrukcija</p>	<p>DINS.102.R2 Lpp.: 3 no 12</p>
<p>Izstrādāja: DA un UD inženieris _____/V.Puzinkevičs/</p>	<p>Apstiprinu: Tehniskais direktors _____/J.Sarkans/ Datums:</p>	

2.3. Ugunsdrošības prasības attiecībā uz garāžām, automobiļu, traktoru un citu mašīnu stāvvietām

- 2.3.1. Ugunsgrēku izcelšanās gadījumam garāžās jābūt sastādītam mašīnu evakuācijas plānam. Visas durvju, garāžu, boksu atslēgas {otrais kompl.} jāuzglabā pie pārvaldes dežurējošā dispečera, tām jābūt pieejamā saņemšanai vietā jebkurā diennakts laikā. Pie atslēgām jābūt piestiprinātām birkām ar boksa numuru, automobiļa un mehānismu numuriem.
- 2.3.2. Mašīnu skaits garāžu, remontdarbnīcu u.tml. telpās nedrīkst pārsniegt paredzēto daudzumu.
- 2.3.3. Stāvlaukumus nodrošina ar vilkšanas trosi vai stieni.
- 2.3.4. Automobiļu novietošanas telpās un atklātos laukumos nedrīkst novietot priekšmetus un iekārtas, kas varētu traucēt automobiļu evakuēšanu ugunsgrēka gadījumā.
- 2.3.5. Pēc darba beigām no telpām, remonta un apskates bedrēm izvāc eļļainos slaukāmos materiālus, savāc izlijušos īpaši viegli uzliesmojošus, viegli uzliesmojošus un uzliesmojošus šķidrumus.
- 2.3.6. Garāžās un mašīnu stāvvietās **AIZLIEGTS**:
- 2.3.6.1. veikt metināšanas, lodēšanas, krāsošanas un vulkanizācijas darbus, kā arī mazgāt detaļas ar viegli uzliesmojošiem šķidrumiem;
- 2.3.6.2. palielināt normatīvos paredzēto automobiļu stāvvietu skaitu, mainīt automobiļu izvietošanas kārtību, samazināt attālumus starp automobiļiem, kā arī starp automobiļiem un ēku elementiem;
- 2.3.6.3. novietot automobiļus ar atvērtām degvielas tvertnēm un automobiļus, kuriem konstatēta degvielas vai eļļas noplūde;
- 2.3.6.4. glabāt degvielu, izņemot degvielu automobiļu tvertnēs un automobiļiem uzmontētajos gāzes balonos;
- 2.3.6.5. iepildīt automobiļu tvertnēs degvielu, glabāt degvielas taru;
- 2.3.6.6. izmantot atklātu uguni apgaismošanai un dzinēju sildīšanai;
- 2.3.6.7. atstāt automobiļi pēc darba beigām eļļainos slaukāmos materiālus un darba tērpu.
- 2.3.7. Akumulatoru baterijas uzlādē speciāli ierīkotā telpā.
- 2.3.8. Akumulatoru uzlādēšanas telpu un uzlādētu bateriju glabāšanas telpu ventilācijas iekārtas darbojas nepārtraukti.
- 2.3.9. Ja telpā pārstāj darboties ventilācija, automātiski pārtrauc uzlādēšanas strāvas padevi.
- 2.3.10. Akumulatoru uzlādēšanas telpu ventilācijas iekārtas aizliegts pievienot kopējai ventilācijas sistēmai.
- 2.3.11. Akumulatoru uzlādēšanas telpā aizliegts remontēt akumulatorus un citas ierīces.

2.4. Ugunsbīstamie darbi.

- 2.4.1. Ugunsbīstamo darbu veikšanai paredzētās iekārtas un ierīces uztur darba kārtībā, tās lieto saskaņā ar ražotāja tehnisko noteikumu prasībām.

	Darba aizsardzības instrukcija	DINS.102.R2 Lpp.: 4 no 12
Izstrādāja: DA un UD inženieris _____ /V.Puzinkevičs/	Apstiprinu: Tehniskais direktors _____ /J.Sarkans/ Datums: _____	

2.4.2. Ugunsbīstamos darbus veic:

- 2.4.2.1. īpaši iekārtotās vietās, kuras ar rakstisku rīkojumu nosaka juridiskās personas vadītājs;
- 2.4.2.2. pagaidu vietās.
- 2.4.3. Norīkojumu ugunsbīstama darba veikšanai pagaidu vietā (turpmāk - norīkojums) izdod juridiskās personas vadītājs vai ar rakstisku rīkojumu norīkots darbinieks.
- 2.4.4. Norīkojumā norāda darba veidu, vietu, laiku un ugunsdrošības pasākumus un izsniedz darba veicējam.
- 2.4.5. Avārijas gadījumā ugunsbīstamos darbus var veikt bez rakstiskas atļaujas juridiskās personas vadītāja vai ar rakstisku rīkojumu norīkotā darbinieka klātbūtnē.
- 2.4.6. Norīkojumā juridiskās personas vadītājs vai ar rakstisku rīkojumu norīkots darbinieks:
- 2.4.6.1. nosaka sagatavošanās darbus, darbu izpildes secību un ugunsdrošības pasākumus, darba vietā izvietojamos ugunsdzēsības aparātus un inventāru, kā arī darba vietas kontroles kārtību pēc darba beigām un pārtraukumos, bet sprādzienbīstamā vidē nosaka arī gaisa kontroles kārtību;
- 2.4.6.2. nosaka izpildītājus, kas ir atbildīgi par vietas sagatavošanu ugunsbīstamiem darbiem, darbu norisi un darba vietas kontroli pēc darba beigām vai pārtraukumos. Šos pienākumus var veikt viena persona, kā arī darba veicējs;
- 2.4.6.3. ieraksta tiešos darba veicējus un izdara atzīmi par ugunsdrošības instrukcīzu.
- 2.4.7. Norīkojumu sastāda divos eksemplāros. Viens eksemplārs atrodas pie darba veicēja visu darbu veikšanas laiku, otrs - pie norīkojuma izdevēja. Norīkojuma izdevējs to glabā vel trīs diennaktis pēc ugunsbīstamo darbu beigām.
- 2.4.8. Ugunsbīstamo darbu pagaidu vietas nodrošina ar ugunsdzēsības aparātiem un inventāru atbilstoši šo noteikumu prasībām.
- 2.4.9. Ja ugunsbīstamos darbus veic ēku vai būvju degtspējīgu konstrukciju vai degtspējīgu materiālu tuvumā, tos aizsargā no aizdegšanās.
- 2.4.10. Darba vietas kontroli nodrošina vismaz četras stundas pēc ugunsbīstamo darbu beigām.
- 2.4.11. Pēc ugunsbīstamo darbu veikšanas pagaidu vietā par darba vietas kontroli atbildīgā persona ieraksta norīkojumā darba vietas uzraudzības izbeigšanas datumu un laiku, parakstās un nodod norīkojumu tā izdevējam.
- 2.4.12. Vietu, kur paredzēts veikt ugunsbīstamo darbu, atbrīvo no degtspējīgiem materiāliem un sagatavo saskaņā ar tehniskajiem noteikumiem iekārtu sagatavošanai remontdarbiem.
- 2.4.13. Ēku un būvju konstrukcijas un inženiertehniskās komunikācijas attīra no degtspējīgiem putekļiem vai materiāliem.

Darba aizsardzības instrukcija

DINS.102.R2

Lpp.: 5 no 12

Izstrādāja: DA un UD inženieris

/V.Puzinkevičs/

Apstiprinu:

Tehniskais direktors _____ /J.Sarkans/

Datums:

- 2.4.14. Veicot ugunsbīstamos darbus, **AIZLIEGTS:**
- 2.4.14.1. metināt, griezt, lodēt un karsēt ar atklātu uguni:
- 1) konstrukcijas un izstrādājumus, ja uz tiem ir nenozuvuši degtspējīgu materiālu pārklājumi;
 - 2) tvertnes, iekārtas un komunikācijas, kas pildītas ar degtspējīgām vielām un materiāliem;
 - 3) metāla daudzslāņu konstrukcijas, kas pildītas ar degtspējīgu siltinātāju.
- 2.4.14.2. lietot apģērbu un cimdus ar eļļas vai taukvielu, īpaši viegli uzliesmojošu, viegli uzliesmojošu vai uzliesmojošu šķidrumu traipiem;
- 2.4.14.3. novietot degvielu tuvāk par 10 metriem no darbu veikšanas vietas.
- 2.4.15. Sprādzienbīstamā vidē ugunsbīstamos darbus veic tikai pēc tam, kad ir veikta gaisa sastāva analīze un nav konstatēta sprādzienbīstama koncentrācija.
- 2.4.16. Pirms metināšanas darbiem tvertnēs, kurās bijuši īpaši viegli uzliesmojoši, un uzliesmojoši šķidrumi vai degtspējīgas gāzes, tvertnes atvieno no visām komunikācijām, iztīra, iztvaicē, izžāvē, izvēdina un tvertnē veic gaisa sastāva analīzi. Ugunsbīstamos darbus veic, ja tvertnē nav konstatēta sprādzienbīstama koncentrācija.
- 2.4.17. Ap ugunsbīstamo darbu vietu 10 metru rādiusā noslēdz kanalizācijas sistēmas ieliešanas piltuves, tekņu galus un citas atklātas ailes.
- 2.4.18. Ugunsbīstamo darbu norises laikā:
- 1) veic pasākumus, lai novērstu sprādzienbīstamas vides rašanos;
 - 2) metinot tvertni, tās lūkas un citas ailes tur atvērtas un nodrošina gaisa apmaiņu ar pārnēsājamo ventilācijas iekārtu;
 - 3) kontrolē sprādzienbīstamo vielu koncentrāciju. Ja tā pārsniedz pieļaujamo, darbus nekavējoties pārtrauc.
- 2.4.19. Metināšanas darbu pastāvīgās vietas atrodas:
- 1) atklātos laukumos vismaz 10 metru attālumā no degtspējīgām ēku un būvju konstrukcijām;
 - 2) ugunsdroši atdalītās atsevišķās telpās;
 - 3) ugunsdrošās telpu vietās, kas norobežotas no citām darba vietām ar vismaz 2,5 metrus augstām vienlaidu starpsienām no degtspējīga materiāla.
- 2.4.20. Metināšanas darbu pastāvīgajās vietās grīdu ierīko no degtspējīga materiāla.
- 2.4.21. Gāzes balonus glabā un transportē tikai ar uzskrūvētiem ventiļa aizsargkupoliem. Balonus transportē bez grūdieniem un triecieniem.
- 2.4.22. Glabājot un lietojot gāzes balonus, tos aizsargā no saules staru un siltuma avotu iedarbības.
- 2.4.23. Gāzes balonus un acetilēna ģeneratorus novieto ne tuvāk par vienu metru no siltuma avotiem no atklātas uguns.
- 2.4.24. Kalcija karbida glabā hermētiskā standartiepakojumā sausās un vēdināmās telpās.
- 2.4.25. **AIZLIEGTS:**

Darba aizsardzības instrukcija

DINS.102.R2

Lpp.: 6 no 12

Izstrādāja: DA un UD inženieris

/V.Puzinkevičs/

Apstiprinu:

Tehniskais direktors

/J.Sarkans/

Datums:

- 1) ar atklātu uguni vai nokarsētiem priekšmetiem atkausēt aizsalušus acetilēna ģeneratorus, cauruļvadus, ventiļus, reduktorus un citas metināšanas iekārtu detaļas;
 - 2) pieļaut skābekļa balonu, reduktoru un citu gāzes metināšanas un metālgriešanas iekārtu sastāvdaļu saskari ar eļļām, eļļainu apģērbu un slaukamo materiālu;
 - 3) kalcija karbīda mucu atvēršanai izmantot instrumentus, kas pēc trieciena var radīt dzirksteles;
 - 4) elektrometināšanā izmantot par atpakaļvadu iekšējā dzelzceļa sliedes, zemējuma tīklus, kā arī ēku komunikāciju un tehnoloģisko iekārtu metāla konstrukcijas.
- 2.4.26. Katlus bituma vai sveķu kausēšanai, izmantojot atklātu uguni, izvieto speciālos laukumus ne tuvāk par 10 metriem no degtnespējīgām, ne tuvāk par 15 metriem no grūti degtspējīgām un ne tuvāk par 20 metriem no degtspējīgām ēkām, būvēm, jaunbūvēm un būvmateriāliem.
- 2.4.27. Katlu piepilda ar bitumu vai mastiku trīs ceturdaļu apjomā no kopējā tilpuma un nosedz ar pieguļošu vāku no degtnespējīga materiāla.
- 2.4.28. Gāzes balonus novieto 10 metru attālumā no pārvietojamā katla, kura sildīšanai izmanto sašķidrinātu gāzi, ne tuvāk par 15 metriem no grūti degtspējīgām un ne tuvāk par 20 metriem no degtspējīgām ēkām, būvēm, jaunbūvēm un būvmateriāliem.
- 2.4.29. **AIZLIEGTS:**
- 1) atstāt iekurtus katlus bez uzraudzības;
 - 2) uzstādīt katlus uz degtspējīgiem jumta segumiem.
- 2.4.30. Maisījumus no īpaši viegli uzliesmojošiem, viegli uzliesmojošiem un uzliesmojošiem šķidrumiem sagatavo atsevišķās telpās vai savrupās, ventilējamās darba vietās.
- 2.4.31. Darba procesā izmantojamās ierīces un rīki nedrīkst šķīst dzirksteles.
- 2.4.32. Aizliegts krāsot, mazgāt un attaukot detaļas, kā arī gatavot šķidrumu maisījumus, ja nedarbojas ventilācijas sistēma.
- 2.4.33. Krāsošanas skapju, kameru un kabīņu velkmes ventilācijas sistēmas nedrīkst izmantot bez degtspējīgu krāsu un laku daļiņu efektīvas uztveršanas ierīcēm.
- 2.5. Laboratorijas, kurās izmanto bīstamas ķīmiskas vielas**
- 2.5.1. Ķīmiskās vielas glabā, ņemot vērā ķīmisko produktu drošības datu lapas vai citu līdzvērtīgu informāciju par attiecīgo ķīmisko vielu vai ķīmisko produktu fizikālajām un ķīmiskajām īpašībām, bīstamību un iespējamo iedarbību uz cilvēku veselību un vidi, kā arī nosacījumu par nesavienojamu vielu atsevišķu glabāšanu un ugunsgrēka dzēšanas vielu viendabīguma principu.
- 2.5.2. Degtspējīgu konstrukciju un materiālu galdu, sastatņu, plauktu un ventilējamo skapju darba virsmas, kuras paredzētas darbam ar īpaši viegli uzliesmojošiem, viegli uzliesmojošiem, uzliesmojošiem šķidrumiem un vielām, pārklāj ar degtnespējīgiem materiāliem.

	Darba aizsardzības instrukcija	DINS.102.R2 Lpp.: 7 no 12
Izstrādāja: DA un UD inženieris _____/V.Puzinkevičs/	Apstiprinu: Tehniskais direktors _____/J.Sarkans/ Datums: _____	

- 2.5.3. Stikla traukus ar skābēm, sārmjiem un citām kodīgām vielām atļauts pārnēsāt tikai speciālā tarā.
- 2.5.4. Darbam ar ķīmiskām vielām izmanto degtnespējīga materiāla galdus. Galdu darba virsmām pierīko degtnespējīga materiāla apmales.
- 2.5.5. Ķīmiskās vielas glabā degtnespējīga materiāla skapjos.
- 2.5.6. Darbus, kuru laikā iespējama degtnespējīgu tvaiku vai gāzu izdalīšanās, veic ventilējamos skapjos.
- 2.5.7. Skābekļa balonus un balonus ar degtnespējīgām gāzēm glabā atsevišķi īpašās telpās vai zem nojumēm un aizsargā no siltuma avotiem, kā arī no saskarsmes ar eļļām un taukvielām.
- 2.5.8. Gāzes balonus, izņemot darbam nepieciešamos, novieto ārpus ēkas metāla skapjos ar vēdināšanas atverēm.
- 2.5.9. Aizliegts izmantot bojātus ventilējamos skapjus.

2.6. Automātisko uguns aizsardzības iekārtu ekspluatācijas vispārīgās prasības

- 2.6.1. Automātiskās uguns aizsardzības iekārtas uztur darba kārtībā un ekspluatē saskaņā ar iekārtu ražotāja tehniskās dokumentācijas prasībām.
- 2.6.2. Automātisko uguns aizsardzības iekārtu (vai tās montāžas kārtu) pirms ekspluatācijas uzsākšanas pieņem attiecīga komisija. Par automātiskās uguns aizsardzības iekārtas nodošanu ekspluatācijā sastāda aktu.
- 2.6.3. Objektā glabā automātiskās uguns aizsardzības iekārtas tehnisko projektu un automātiskās uguns aizsardzības iekārtas ekspluatācijas instrukciju. Akts par automātiskās uguns aizsardzības iekārtas nodošanu ekspluatācijā, tam pievienotie dokumenti, iekārtu ražotāja tehniskās pasēs, kā arī automātisko uguns aizsardzības iekārtu un ierīču atbilstību apliecinājoši dokumenti atrodas pie objekta vadītāja.
- 2.6.4. Automātisko uguns aizsardzības iekārtu ekspluatācijai norīko:
- 1) par automātisko uguns aizsardzības iekārtu ekspluatāciju atbildīgo darbinieku;
 - 2) dežurējošo personālu, kas diennakti kontrolē iekārtas un to darbību (izņemot objektus, kur trauksmes signālus pārraida uz centrālo ugunsgrēka trauksmes pulti);
 - 3) apkalpojošo personālu, kas veic iekārtu tehnisko apkopi un remontu (izņemot gadījumu, ja ir noslēgts līgums ar attiecīgu organizāciju par automātisko uguns aizsardzības iekārtu tehnisko apkopi un remontu).
- 2.6.5. Par automātisko uguns aizsardzības iekārtu ekspluatāciju atbildīgajam darbiniekam ir šādi pienākumi:
- 1) uzturēt automātiskās uguns aizsardzības iekārtas darba kārtībā;
 - 2) ievērot automātisko uguns aizsardzības iekārtu ekspluatācijas noteikumus;
 - 3) nodrošināt automātisko uguns aizsardzības iekārtu ekspluatācijas dokumentācijas noformēšanu;
 - 4) nodrošināt dežurējošā personāla apmācību automātisko uguns aizsardzības iekārtu ekspluatācijas jautājumos;

	Darba aizsardzības instrukcija	DINS.102.R2 Lpp.: 8 no 12
Izstrādāja: DA un UD inženieris _____ /V.Puzinkevičs/	Apstiprinu: Tehniskais direktors _____ /J.Sarkans/ Datums: _____	

- 5) kontrolēt automātisko uguns aizsardzības iekārtu tehnisko apkopi un remontu.
- 2.6.6. Automātiskajām uguns aizsardzības iekārtām objekta vadītājs izstrādā šādu ekspluatācijas un tehniskās apkopes dokumentāciju:
- 1) instrukciju par iekārtas ekspluatāciju un aizsargājamo telpu (zonu) sarakstu;
 - 2) instrukciju par rīcību gadījumos, ja no automātiskās uguns aizsardzības iekārtas pienāk trauksmes signāls par ugunsgrēka izcelšanos vai iekārtas bojājumu, kā arī instrukciju par rīcību stacionārās ugunsdzēsības iekārtas darbības laikā un pēc iekārtas funkciju izpildes;
 - 3) automātiskās uguns aizsardzības iekārtas tehniskās apkopes un remontdarbu uzskaites žurnālu;
 - 4) automātiskās uguns aizsardzības iekārtas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnālu;
 - 5) automātiskās uguns aizsardzības iekārtas tehniskās apkopes reglamentu.
- 2.6.7. Automātisko uguns aizsardzības kārtnu tehnisko apkopi un remontu veic īpaši apmācīta persona, kurai ir nepieciešamās zināšanas apliecinošs dokuments. Ja objekta darbinieki minētos darbus nevar veikt, noslēdz līgumu ar attiecīgu organizāciju.
- 2.6.8. Dežurējošam personālam jāzina:
- 1) automātisko uguns aizsardzības iekārtu tehniskais raksturojums un darbības kārtība;
 - 2) automātisko uguns aizsardzības iekārtu darbības noteikšanas kārtība;
 - 3) aizsargājamo telpu nosaukumi un atrašanās vietas;
 - 4) rīcība gadījumos, ja no automātiskās uguns aizsardzības iekārtas pienāk trauksmes signāls par ugunsgrēka izcelšanos vai iekārtas bojājumu, kā arī rīcība stacionārās ugunsdzēsības iekārtas darbības laikā un pēc iekārtas funkciju izpildes.
- 2.6.9. Automātisko uguns aizsardzības iekārtas iedarbošanās gadījumus un bojājumus reģistrē attiecīgā žurnālā.
- 2.6.10. Iekārtas darbības atjauno iespējami īsā laikā, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā pēc iekārtas iedarbošanās vai bojājuma atklāšanas brīža.
- 2.6.11. **AIZLIEGTS:**
- 1) veikt izmaiņas automātiskajā uguns aizsardzības iekārtā un aizsargājamā zonā, ja tas ietekmē automātisko uguns aizsardzības iekārtu darbības vai to funkciju izpildi;
 - 2) atslēgt automātisko uguns aizsardzības iekārtu vai pārslēgt to no automātiskā vadības režīma uz manuālo vadības režīmu, izņemot tehnisko apkopi vai iekārtas darbības atjaunošanu;
 - 3) atslēgt automātiskās uguns aizsardzības iekārtas uztveršanas, vadības, kontroles, skaņas un citas ierīces, kā arī mainīt iekārtas darbības režīmu;
 - 4) aizkraut pieejas pie automātiskajām uguns aizsardzības ierīcēm;

	Darba aizsardzības instrukcija	DINS.102.R2 Lpp.: 9 no 12
Izstrādāja: DA un UD inženieris _____ /V.Puzinkevičs/	Apstiprinu: Tehniskais direktors _____ /J.Sarkans/ Datums: _____	

- 5) piekārt vai piestiprināt priekšmetus pie automātiskajām uguns aizsardzības ierīcēm, cauruļvadiem un kabeļiem.
- 2.6.12. Pie automātiskās uguns aizsardzības iekārtas uztveršanas un kontroles paneļa novieto aizsargājamo telpu un zonu sarakstu.
- 2.6.13. Automātiskajām ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes iekārtām nodrošina nepārtrauktu signālķēžu un barošanas avotu automātisku kontroli.
- 2.6.14. **AIZLIEGTS:**
- 1) tehniskajā projektā paredzētā ugunsgrēka detektora vietā uzstādīt cita tipa vai darbības principa detektoru;
 - 2) novietot materiālus un priekšmetus tuvāk par 0,6 metriem no ugunsgrēka detektoriem;
 - 3) novietot apkures ierīces tuvāk par vienu metru no ugunsgrēka detektora, kā arī uztveršanas un kontroles paneļa.
- 2.6.15. Būves, sistēmas un ierīces, kas nodrošina objekta ugunsdzēsības ūdensapgādi, atbilst tehniskā projekta risinājumiem un ugunsdzēsības ūdensapgādes izbūves reglamentējošo būvnormatīvu ugunsdrošības prasībām. Tās uztur darba kārtībā.
- 2.6.16. Ugunsdzēsības ūdensapgādes sistēmu un ierīču bojājumus novērš pēc iespējas īsā laikposmā. Ja remonta dēļ atvieno ārējā ūdensvada iecirkņus, kuros atrodas ugunsdzēsības hidranti, vai pazemina spiedienu ūdensvadā, par to informē Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu.
- 2.6.17. Ugunsdzēsības hidrantus un ūdensņemšanas vietas, kā arī piebraukšanas ceļus pie tām apzīmē ar norādījuma zīmēm atbilstoši standarta LVS 446 prasībām.
- 2.6.18. Ūdensvada tīklu īpašnieks pārbauda ugunsdzēsības hidrantus ne retāk kā reizi gadā un par to sastāda pārbaudes aktu.
- 2.6.19. Ugunsdzēsības ūdensņemšanas vietas ierīko tā, lai ugunsdzēsības tehnika varētu ņemt ūdeni jebkurā gadalaikā.
- 2.6.20. Aizliegts ierīkot stāvvietas un novietot mehāniskos transportlīdzekļus uz ugunsdzēsības hidrantu akām vai tās aizkraut.
- 2.6.21. Neapkurināmās telpās nu būvēs pirms aukstā gadalaika iestāšanās no iekšējiem ugunsdzēsības ūdensvada tīkliem izlaiž ūdeni. Noslēgarmatūru, kas atvieno šo ūdensvada posmu, izvieto apkurināmā telpā.
- 2.6.22. Iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada krānu novieto īpašā skapī vai nišā, krānam pievieno šļuteni un stobru.
- 2.6.23. Uz ugunsdzēsības krāna skapja durvīm norāda krāna kārtas numuru, ugunsdzēsības dienesta izsaukšanas tālruņa numuru, kā arī izvieto norādījuma zīmes atbilstoši standarta LVS 446 prasībām.
- 2.6.24. Ugunsdzēsības krānus un to aprīkojumu pārbauda reizi gadā. Pārbaudes rezultātus reģistrē Iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada, ugunsdzēsības krānu un to aprīkojuma pārbaudes žurnālā.
- 2.6.25. Objektu nodrošina ar ugunsdzēsības aparātiem un inventāru atbilstoši prasībām.
- 2.6.26. Ugunsdzēsības aparāti atbilst piemērojamo standartu prasībām.

	Darba aizsardzības instrukcija	DINS.102.R2 Lpp.: 10 no 12
Izstrādāja: DA un UD inženieris _____ /V.Puzinkevičs/	Apstiprinu: Tehniskais direktors _____ /J.Sarkans/ Datums: _____	

- 2.6.27. Ugunsdzēsības aparātus un inventāru uzstāda redzamās, viegli pieejamās vietās un apzīmē atbilstoši standarta LVS 446 prasībām.
- 2.6.28. Ugunsdzēsības aparātus novieto ne augstāk par 1,5 metriem no grīdas līdz aparātu rokturiem.
- 2.6.29. Ugunsdzēsības aparātu uzskaiti un atrašanās vietas reģistrē Ugunsdzēsības aparātu uzskaites žurnālā.
- 2.6.30. **AIZLIEGTS:**
- 1) izmantot ugunsdzēsības tehniku, līdzekļus un ugunsdzēsības aparātus saimnieciskām vai ražošanas vajadzībām;
 - 2) pārkāpt ugunsdzēsības tehnikas, līdzekļu un ugunsdzēsības aparātu ekspluatācijas un izmantošanas noteikumus;
 - 3) ekspluatēt ugunsdzēsības aparātus bez marķējuma vai ar bojātu marķējumu.

2.7. Darbinieku pienākumi un rīcība ugunsgrēka gadījumā

- 2.7.1. Nekavējoties par ugunsgrēku paziņot ugunsdzēsības un glābšanas dienestam pa tālr. 01 vai 112, nosaucot objekta adresi, ugunsgrēka izcelšanās vietu, savu vārdu, uzvārdu un tālr. numuru.
- 2.7.2. Paziņot par ugunsgrēku ēkas apsardzes dienestam pa tālr. 54-07527 (iekšējais 227) vai 54-07500 (iekšējais 235) un nospiegt tuvāko automātiskās ugunsdzēsības signalizācijas trauksmes pogu, ja iepriekš minētā signalizācija nav nostrādājusi automātiski. Dzēšanas un evakuācijas darbus veikt saskaņā ar izstrādāto rīcības plānu ugunsgrēka gadījumā. Cilvēku evakuācijas procesa vadīšanai izmantot izziņošanas sistēmu.
- 2.7.3. Līdz ugunsdzēsības un glābšanas dienesta ierašanās brīdim jebkurš darbinieks, kura telpās ir izcēlies ugunsgrēks veic iespējamus pasākumus ugunsgrēka ierobežošanai un likvidēšanai, iesaistot strādājošos un izmantojot ēkā izvietotos ugunsdzēsības līdzekļus un inventāru, organizē ugunsdzēsības un glābšanas dienesta sagaidīšanu.
- 2.7.4. Lai iedarbinātu pulvera un ogļskābās gāzes ugunsdzēsamos aparātus, vispirms nepieciešams izvilkāt ugunsdzēsamā aparāta sprostapu, pēc tam virzīt uzgali uz degošo objektu, atvērt noslēdzošo ventili ar spara ratu vai palaišanas rokturi. Zem *sprieguma* esošās elektroiekārtas *Aizliegt dzēst* ar ūdeni un putu ugunsdzēsamajiem aparātiem.
- 2.7.5. Darīt visu iespējamo panikas novēršanai.
- 2.7.6. Evakuējoties pa kāpnēm, centieties turēties pie margām.
- 2.7.7. Piedūmotā vai degošā telpā virzieties rāpus, turot galvu tuvāk grīdai. Virzoties piedūmotā telpā, jārāpo tuvu sienām, lai nezaudētu orientāciju.
- 2.7.8. Ja nav iespējams evakuēties, palieciet savā vietā, mēģiniet radīt troksni, lai pievērstu sev uzmanību un gaidiet palīdzību.
- 2.7.9. Neejiet atpakaļ ēkā, telpā, kamēr to nav atļāvuši ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki.
- 2.7.10. Ugunsgrēka laikā *Aizliegts* izmantot liftu cilvēku evakuācijai.

	Darba aizsardzības instrukcija	DINS.102.R2 Lpp.: 11 no 12
Izstrādāja: DA un UD inženieris _____ /V.Puzinkevičs/	Apstiprinu: Tehniskais direktors _____ /J.Sarkans/ Datums: _____	

2.7.11. Pēc ugunsdzēsības un glābšanas dienesta ierašanās pakļauties Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonai un rīkoties saskaņā ar viņa norādījumiem.

2.8. Pirmā palīdzība cietušajiem nelaimes gadījumos

- 2.8.1. Ja noticis nelaimes gadījums vai rodas briesmas, personālam jeb citai personai jāziņo par to darbu vadītājam vai administrācijai.
- 2.8.2. Cietušā glābšana nelaimes gadījumā lielākā daļā atkarīga no ātras un kvalitatīvas pirmās palīdzības sniegšanas visos gadījumos un tās efektivitātes.
- 2.8.3. **Apdegumu gadījums:** pirmā palīdzība atkarīga no audu bojājuma veida un pakāpes. Izšķir apdegumu 3 pakāpes: I. - raksturīgs apsārtums un dedzinoša sajūta, II. - raksturīga pūšļu veidošanās, III. - audu pārogļošanās, ādas atmiršana.
- Uz tehniskā apdeguma virsmas jāuzliek sterils pārsējs. Ja ir apdeguma nelieli laukumi (I., II. pakāpes), uz brūces uzliek sterilu marli jeb saiti, kas samērcētas spirtā vai odekolonā. Ja apdegums ir smagākā pakāpē, cietušo neizgērbj, bet ietin tīrā audumā, dot dzert siltu tēju, silti apsedz un netraucē līdz ārsta atbraukšanai. Nedrīkst pielaist, ka cilvēks, kura apgērbis aizdedzies, skrietu. Viņam ātri jāuzmet sega, brezents, jāmēģina nodzēst liesmu ar smiltīm jeb ūdeni. Sniedzot pirmo palīdzību, jāatceras, ka netīra āda sāk strutot un ilgi nedzīst, tādēļ nedrīkst pieskarties ar rokām pie apdegušiem ādas iecirkņiem, ieziest to ar eļļām un ziedēm, noņemt pielipušas apgērba daļiņas. Apgērbu no apdegušās ādas jānoņem uzmanīgi, pārgriežot to ar šķērēm. Ja apdegušie apgērba gabali pielipuši pie apdegušās ādas, sterilo pārsējumu uzliek uz tiem.
- 2.8.4. Jebkurā nelaimes gadījumā cietušo nepieciešams nogādāt medicīniskā iestādē.

3. Atbildība par instrukcijas pārkāpšanu

Par instrukcijas pārkāpšanu vai neievērošanu nodarbinātie vai atbildīgās personas var tikt sauktas pie disciplinārās, administratīvās, materiālās vai kriminālatbildības

IEPAZĪSTINĀTS:

Nr.	Darbinieka vārds, uzvārds	Amats	Datums	Paraksts
-----	------------------------------	-------	--------	----------

Darba aizsardzības
instrukcija

DINS.102.R2

Lpp.: 12 no 12

Izstrādāja: DA un UD inženieris

_____/V.Puzinkevičs/

Apstiprinu:

Tehniskais direktors _____

_____/J.Sarkans/

Datums:

1.	Vladislavs Valuto	Ūdensgūtnu un ūdens attīrīšanas iekārtu vadītājs	21.01.2009.g.	
2.	Pavels Leonovs	Kanalizācijas attīrīšanas iekārtu vadītājs	21.01.2009	
3.	Leonids Boiko	Pazemes būvdarbu būvtehniķis	21.01.2009	
4.	Henriks Šemels	Realizācijas un kontroles nodaļas vadītājs	22.01.2009	
5.	Boris Belokons	Autotransporta un mehānismu iecirkņa vadītājs	22.01.2009.g.	
6.	Ivans Petrovs	Remonta mehāniskā iecirkņa vadītājs	23.01.2009.g.	
7.	Nina Zaiceva	Ūdens kvalitātes kontroles laboratorijas vadītāja	23.01.2009.g.	